

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (43)

**СПЕЦВИПУСК
ДО ТИЖНЯ НАУКИ**

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 2 (43)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 10 від 18 травня 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкара С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(43) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 194с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

<i>Шершун Галина</i> , Екологічні реформи України на шляху до ЄС	5
--	---

НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

<i>Артемчук Валерія</i> , Освітній проект «Еко-халабуди» шляхи реалізації освіти для сталого розвитку в практику роботи закладу дошкільної освіти	6
<i>Кротюк Марія</i> , Фізичне виховання в закладі дошкільної освіти як основа формування здоров'я дітей дошкільного віку	12
<i>Перожиж Зоряна</i> , Моральне виховання дітей дошкільного віку за допомогою гри	15
<i>Рудь Яна</i> , Підготовка дітей дошкільного віку до школи за допомогою НМК «Буду вправним першачком»	17
<i>Балаба Яна</i> , Історичний вектор розвитку морального виховання дітей дошкільного віку	23
<i>Вознюк Віталіна</i> , Роль родини у формуванні особистості дітей раннього та передшкільного віку	27
<i>Гвоздинська Альона</i> , Предметний світ дітей дошкільного віку через призму інноваційних педагогічних технологій	29
<i>Титаренко Катерина</i> , Творчі ігри як засіб соціалізації дітей старшого дошкільного віку	33
<i>Гуменюк Ольга</i> , Розвиток мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку шляхом вивчення англійської мови	36
<i>Заїкіна Наталія</i> , Особливості ігрової діяльності дітей раннього дошкільного віку	39
<i>Камінська Ангеліна, Токар Любов</i> , Особливості виховання патріотизму у дошкільників в світлі сучасності	42
<i>Ключківська Карина</i> , Розвиток дошкільної освіти у педагогічному просторі України	46
<i>Козинець Олена</i> , Зарубіжний досвід дошкільного виховання	49
<i>Крисько Оксана</i> , Впровадження засобів казкотерапії з метою розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	52
<i>Кузнєцова Аліна</i> , Організаційно-педагогічні умови формування у дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя	54
<i>Кузьменко Тетяна, Токар Любов</i> , Українська народна іграшка як засіб морального виховання дітей дошкільного віку	56
<i>Купрата Лілія</i> , Розвиток морального виховання дітей дошкільного віку через призму педагогіки Марії Монтесорі	59
<i>Любченко Анна</i> , Особливості спілкування дітей раннього та передшкільного віку у різновікових групах закладів дошкільної освіти	61
<i>Мальченко Марія</i> , Моральне виховання дітей раннього передшкільного віку засобами казки	64
<i>Михальчук Ольга</i> , Становлення і розвиток дошкільної освіти у другій половині XX – початку XXI століття	67
<i>Ольхович Тетяна</i> , Розвиток морального виховання в умовах сучасної дошкільної освіти	70
<i>Погойдаш Вероніка</i> , Сучасні підходи взаємодії дошкільного закладу з родиною	73
<i>Пугаченко Олена</i> , Історичний розвиток гармонійного виховання дітей дошкільного віку	75
<i>Рекута Тетяна</i> , Використання інноваційних педагогічних технологій у логопедичній практиці з дітьми дошкільного віку	79
<i>Скалецька Діана</i> , Засоби масової інформації як фактор впливу на особистість дитини дошкільного віку	81
<i>Чеканцова Зоя</i> , STREAM – освіта дітей дошкільного віку як вектор інтегрованого навчання і виховання	84
<i>Тимошенко Альона</i> , Розвиток естетичного виховання дітей дошкільного віку	87
<i>Мокра Оксана</i> , Адаптація дітей дошкільного віку до навчання в школі шляхом співпраці батьків та закладу дошкільної освіти	89
<i>Федоришин Оксана</i> , Основи економічного виховання дітей дошкільного віку	92
<i>Щербатюк Катерина</i> , Ознайомлення з рідним містом як засіб патріотичного виховання дітей дошкільного віку	94

ПСИХОЛО-ПЕДАГОГІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ

<i>Беспечна Анастасія</i> , Національно-патріотичне виховання учнів в системі роботи класного керівника	97
---	----

<i>Дякова Вікторія</i> , Характеристика провідних напрямів формування здорового способу життя школярів у освітньому процесі	100
<i>Зінченко Сніжана</i> , Організація партнерської взаємодії закладів освіти та сім'ї	104
<i>Михальчук Олеся, Мінова Єлизавета</i> , Використання інформаційно-комунікаційних технологій для організації самостійної роботи учнів основної школи в умовах дистанційного навчання	108
<i>Пономаренко Марія, Надкернична Любов</i> , Формування ключових компетентностей молодших школярів в умовах сучасної інноваційної освіти	111
<i>Вацак Крістіна</i> , Криптичне мислення сучасного педагога як складова його професійної компетентності	114
<i>Клименченко Наталія</i> , Комунікативний портрет вчителя	117
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З ІНОЗЕМНИХ МОВ</u>	
<i>Головська Ірина</i> , Використання техніки колажування у підготовці майбутніх вчителів до інтерактивної взаємодії з учнями на уроці іноземної мови	120
<i>Андрусенко Софія</i> , Тестування як ефективний засіб організації контролю вивчення англійської мови	123
<i>Гуркало Владислава</i> , Україномовні еквіваленти англійських фразеологізмів з онімів	126
<i>Кушнір Аліна, Вовк Анастасія</i> , The Beatles: Liverpool Accent	130
<i>Поліщук Інна</i> , Ігри як засіб розвитку фонетичної компетентності учнів молодшого шкільного віку ..	132
<i>Синчук Діана</i> , Робота з пісенним матеріалом на уроках іноземної мови як засіб формуванні граматичної компетентності учнів основної школи	137
<i>Хоменко Юлія</i> , Проблематика перекладу політичних текстів	141
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ, ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</u>	
<i>Василевич Інна, Багрій Тетяна</i> , Розвиток професійної компетентності та практична діяльність вчителя української мови та літератури	145
<i>Козяр Міла</i> , Функціональне навантаження назв тварин в українських народних піснях	148
<i>Собчук Вікторія</i> , Особливості проведення уроків зарубіжної літератури з використанням інтерактивних технологій навчання	151
<i>Сілко Діана</i> , Фольклоризм української літератури як дескриптивний код	154
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Фольклорні образи та мотиви у творчості Тараса Шевченка	157
<i>Яременко Ярослава</i> , Образний світ поеми Максима Рильського «Мандрівка в молодість»	161
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА</u>	
<i>Любчик Катерина</i> , Феномен і культурологічна місія проекту «musica sacra ukraine: партесний вимір»	163
<i>Гончар Тетяна, Чорна Наталія</i> , Організація театралізованої діяльності на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: вітчизняний та зарубіжний досвід	165
<i>Вилко Дарія</i> , Моделювання проблемних ситуацій як ефективний засіб розвитку пізнавальної активності учнів на уроках музичного мистецтва	169
<i>Чеховська Дарина</i> , Педагогічні засади розвитку мотиваційної сфери особистості музично-обдарованих учнів	172
<u>НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</u>	
<i>Кальніченко Наталія</i> , Особливості викладання методики трудового навчання у студентів педагогічного коледжу з урахуванням вимог НУШ	174
<i>Валевська Ольга</i> , Підходи та стратегії навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти зрівняння методик вітчизняних та зарубіжних дослідників	176
<i>Юртин Вікторія</i> , Підготовка майбутніх вихователів до роботи в умовах інклюзивної освіти	180
<u>ВІДОМІ ІМЕНА</u>	
<i>Козлова Олена</i> , Тема: «Богдан Хмельницький, як політик і людина», практичне заняття	182
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Михайло Драї-Хмара як представник українського неокласицизму	186
<i>Цимбал Тетяна</i> , Педагогічна система М. Монтессорі	189
<i>Вимоги до підготовки науково-методичних статей збірника «вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу</i>	193

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бредіхіна О.А.. Казкотерапія у роботі з дітьми дошкільного віку. Авторські психотерапевтичні казки (методичний посібник). Нетішин, 2015. 85 с., с.40-41.
2. Зінкевич-Евстігнєєва Т. Д. Форми і методи роботи з казками. СПб.:Мова, 2008. 240 с. 71.
3. Казкотерапія в роботі з дошкільниками./ Упор. Шик Л. А., Гаркуша Г. В., Тур Л. В., Рудик О. А.–Х. : Вид. група "Основа", 2012. 240 с.
4. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка. К. "Академвидав", 2015.

Стаття надійшла до редакції

19 лютого 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

УДК 373.2.015.31:613:304.3

КУЗНЄЦОВА АЛІНА

студентка заочного відділення Комунального закладу вищої освіти

«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. *The article highlights the peculiarities of the formation of healthy lifestyle skills in preschool children, in particular, the organizational and pedagogical conditions that will contribute to the formation of healthy lifestyle skills in preschool children are revealed, the plan for the professional training of educators to conduct experimental work on the formation of healthy lifestyle skills in older children is substantiated preschoolers.*

Key words: *healthy lifestyle, children of preschool age, professional training of educators, valeological education of preschoolers.*

Постановка проблеми. Здоровий спосіб життя – це все в людській діяльності, що стосується збереження і зміцнення здоров'я, все, що сприяє виконанню людиною своїх людських функцій через посередництво діяльності по оздоровленню умов життя – праці, відпочинку, побуту. Щодо дітей дошкільного віку можна визначити такі параметри здорового способу життя – додержання режиму дня, належне оволодіння культурно-гігієнічними навичками, раціональне харчування та культура споживання їжі, руховий та повітряний режим, режим активної діяльності та відпочинку, профілактичні заходи задля збереження здоров'я і душевний комфорт.

При цьому слід пам'ятати, що лише єдність вимог щодо здорового способу життя в родині й дошкільному навчальному закладі сприятиме формуванню в дитини свідомого ставлення до свого здоров'я.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема зміцнення здоров'я та фізичного розвитку дітей дошкільного віку знаходила своє відображення в працях Е.С. Вільчковського, Н.І. Бочарової, О.Л. Богінч, Н.Ф. Денисенко, М.Ю. Кістяківської, С.Я. Лайзане та ін. Всі ці та інші дослідження спрямовані на розвиток особистості дитини, а відтак і на формування її здоров'я.

Мета статті: *аналіз організаційно-педагогічних умов формування у дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя.*

Виклад основного матеріалу дослідження. Для збереження здоров'я, на думку видатного спеціаліста в галузі валеології М.І. Брехмана, важлива мотивація здорового способу життя. Здорова людина будує свій спосіб життя на позитивному досвіді старших поколінь [1, с. 48-51].

Певних знань, норм та навичок здорового способу життя діти набувають від батьків та вихователів, якщо відвідують заклад дошкільної освіти. Однак сам по собі цей виховний вплив дорослих на дитину не дає бажаного результату. При цьому, за висловом Ж. Піаже, важливим є не пасивне сприймання дитиною порад дорослих, а її активна участь в існуючих взаємодіях [4, с. 112-114].

Слід зазначити, що навчання здорового способу життя, яке впливає на свідомість дитини, має бути пов'язане з вихованням, спрямованим головним чином на підсвідомість вихованця. «Саме завдяки підсвідомості, – як вважає П.В. Симонов, – зовнішні щодо суб'єкта соціальні норми стають внутрішнім регулятором його поведінки». На його думку, для досягнення цього є лише один шлях прямого впливу – сила безпосереднього прикладу, який ґрунтується

на потребі в наслідуванні, що особливо чітко виявляється в дитячому віці [2, с. 44-47].

Виходячи з вище зазначеного вважаємо за доцільне обґрунтувати педагогічні умови, що сприятимуть формуванню навичок здорового способу життя в дітей дошкільного віку. Оскільки означена проблема, яка є частиною валеологічного виховання дошкільників, на сучасному етапі знаходиться в стані становлення, в дослідженні ставимо за мету:

1. Розробити експериментальний зміст та організувати фахову підготовку вихователів-експериментаторів дошкільного навчального закладу.

2. Обґрунтувати й дослідити шляхи взаємодії дитячого садка і сім'ї з формування в дітей навичок здорового способу життя.

Насамперед ми виходили з положення психолого-педагогічної науки про вирішальне значення впливу дорослого на розвиток особистості дошкільника. Моральні норми, що регулюють поведінку людей, діти дошкільного віку засвоюють під впливом зразків і правил поведінки. Взірцем поведінки для них є поведінка і вчинки дорослих.

Найбільше на дитину впливає поведінка дорослих з її найближчого оточення – батьків і вихователів. Діти молодшого й середнього

дошкільного віку звикають наслідувати поведінку дорослих. Старші дошкільники прагнуть усвідомити правила поведінки, зрозуміти їх значення.

Слід зауважити, що особливість валеологічного виховання полягає в безперервності цього процесу, зумовленого життєдіяльністю людського організму. Дорослі, інколи навіть не усвідомлюючи того, своєю щоденною поведінкою є для своїх вихованців взірцем для наслідування. Вихователі зазвичай не мають достатніх умінь та знань з валеології, тому й не проводять цілеспрямованої роботи з дітьми [3].

Відповідно до поставлених вимог у ході експериментальної роботи ми визначили зміст і обсяг знань про дотримання режиму дня, належне оволодіння культурно-гігієнічними навичками, раціональне харчування та культуру споживання їжі, руховий і повітряний режими, профілактичні заходи для збереження здоров'я, режим активної діяльності й відпочинку, що становлять основні параметри здорового способу життя дітей дошкільного віку.

Робота з вихователями-експериментаторами проводилася за наведеним планом. Це дало можливість врахувати рівень їхньої підготовки та бажання набути знань і вмінь з означеної проблеми (див. табл. 1.1).

Таблиця 1.1

План фахової підготовки вихователів до проведення експериментальної роботи з формування навичок здорового способу життя в старших дошкільників

№ з/п	Тематика теоретичних знань	Зміст практичних занять
1.	Здоровий спосіб життя як складова частина валеологічного виховання дошкільників	Участь вихователів у проведенні констатувального експерименту
2.	Режим дня	Розподіл добового бюджету часу старших дошкільників
3.	Культурно-гігієнічні навички	Правила догляду за тілом та ротовою порожниною
4.	Їжа – джерело тепла, енергії, росту і здоров'я	Організація правильного режиму харчування
5.	Загартовуємося – оздоровлюємося	Проведення загартовувальних процедур
6.	Фізичні вправи – шлях до здоров'я	Раціональний розподіл в режимі дня фізичних вправ та рухливих ігор
7.	Ознайомлення з методикою формування експерименту	Проведення дослідів для роботи з дітьми
8.	Взаємодія дошкільного закладу і сім'ї з формування навичок здорового способу життя в зростаючого покоління	Підготовка консультацій і рекомендацій для батьків

У розкритті актуальності даної проблеми переконливими були приклади демографічної

ситуації в Україні, кризи перехідного періоду, екологічної загрози довкіллю, а відтак зростання

захворюваності дорослих і дітей. Відомо, що будь-які знання засвоюються легше, коли вони усвідомлюються через особисті почуття. Тому ми пропонували вихователям проаналізувати свій стан здоров'я: «Як Ви себе почуваєте? Чи добрий у Вас зір, слух, апетит? Чи швидко Ви стомлюєтесь? Чи мучать Вас головні болі? Як часто Ви звертаєтесь по медичну допомогу? Спробуйте пояснити причину такого стану. Чи є в цьому Ваша особиста провина?» [5].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, особливої уваги ми надавали формуванню у вихователів визначених планом роботи практичних умінь. Під час

практичних занять кожний дорослий виконував комплекс фізичних вправ та рухливих ігор, загартувальні процедури тощо. Це дало можливість не лише краще запам'ятати, а й відчуті на собі вплив вправ, яких слід навчити вихованців. Практична частина занять передбачала створення оптимальних умов у кімнатах, де перебувають діти. Спираючись на здобуті знання, педколективи організували в дошкільних закладах оптимальний режим освітлення, харчування, створили всі умови для загартувальних та гігієнічних процедур, проводили з дітьми спостереження, досліди, заняття, роботу з батьками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ващенко О. Здоровий спосіб життя – важливий чинник виховання особистості: теоретико-методологічний аспект. *Освіта вчителя*. 2017. № 5. С. 48 – 51.
2. Ващенко О. Історичний аспект розвитку проблеми виховання здорового способу життя. *Освіта вчителя*. 2016. № 3. С. 44 – 47.
3. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428 с.
4. Дошкільне тіловиховання. Вплив рухової активності на здоров'я дитини дошкільного віку. / Автори-упорядники: Л.В. Калуська, З.В. Калуський, М.М. Гуменюк. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 184 с.
5. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи. / О.Яременко, О.Балакірева, О.Вакулєнко та ін. К.: Український ін-т соціальних досліджень, 2000.

*Стаття надійшла до редакції
15 березня 2023*

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА ЯК ЗАСІБ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

УДК 373.2.015.31:17: [688.72/73:39(=161.2)]

КУЗЬМЕНКО ТЕТЯНА

студентка факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

ТОКАР ЛЮБОВ

викладач факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. The article considers the use of folk toys as a means of educating children in the works of teachers of world and domestic science. The history of the origin and development of the Ukrainian folk toy, its significance in the diverse upbringing of children, its types and content are clarified.

Key words: Ukrainian folk toy, modern toy, early and preschool age, preschool education institutions.

Постановка проблеми. В системі виховання дітей дошкільного віку особливе місце займає моральне виховання.

Моральне виховання - це цілеспрямована взаємодія дорослого і дитини з метою формування моральних почуттів і якостей, засвоєння моральних

норм і правил, розвитку моральних мотивів і навичок поведінки.

В процесі ознайомлення та використання народної іграшки в житті дітей в дошкільному навчальному закладі відбувається засвоєння дітьми завдань морального виховання.